

Den følgende Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Lov om Ændring af Lov Nr. 555 af 4. Oktober 1919 om Oprettelse af „Rask-Ørsted Fondet“ (Danmarks videnskabelige Fond).

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 6465; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 4385).

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Alsing Andersen: Der er ved Lovforslagets Forelæggelse givet udførlige Oplysninger om „Rask-Ørsted Fondet“ og om dets Opgaver. Det fremgaar af Bemærkningerne, at den højtærede Undervisningsminister ved Fremsættelsen af dette Lovforslag helt og fuldt har imødekommet det Ønske, som „Rask-Ørstedes Fondet“s Bestyrelse har fremsat med Hensyn til en Forøgelse af de Midler, som det har til Raadighed. Det fremgaar endvidere, at den Kommission, som i sin Tid er nedsat til Undersøgelse af Spørgsmaalet om Videnskabernes Fremme her i Danmark, har givet Forslaget sin Tilslutning. Dette kan jeg paa mit Partis Vegne ogsaa gøre. Vi er fuldt indforstaaet med, at dansk Videnskab maa have en rimelig Støtte for at kunne opretholde den nødvendige Kontakt med den internationale Videnskab, og jeg tilsiger den højtærede Undervisningsminister vor Støtte til Lovforslagets hurtige Gennemførelse.

Himmelstrup: Det foreliggende Lovforslag gaar først og fremmest ud paa at forøge det Raadighedsbeløb, som „Rask-Ørsted Fondet“s Ledelse hidtil har raadet over, med 150 000 Kr. Jeg tror, man kan betegne dette Lovforslag som den første Frugt af den Kommissions Arbejde, som ogsaa den ærede foregaaende Taler omtalte, en Kommission, der blev nedsat af tidligere Undervisningsminister Hartling for at undersøge, hvad Staten kunde gøre for at fremme det videnskabelige Arbejde i Danmark paa de forskellige Omraader, og en Kommission, hvis første Betænkning jo allerede foreligger.

Udgangspunktet for Lovforslaget er den Henvendelse, som „Rask-Ørsted Fondet“s Ledelse i sin Tid tilsendte Undervisningsministeriet — den findes optaget i Bemærkningerne til Lovforslaget —, hvor der meget udførligt gøres Rede for „Rask-Ørsted Fondet“s Formaal og dets Virksomhed gennem Aarene. Den omtalte Kommission om Forholdet mellem Staten og Videnskaben har meget varmt anbefalet, at de

Ønsker, som fremsættes i denne Henvendelse, og som altsaa gaar ud paa, at de Midler, hvorover Fondet raader, forøges med 150 000 Kr., imødekommes. Begrundelsen ligger i to Ting, baade i den almindelige Prisstigning, som har fundet Sted, og endvidere i den stærkt forøgede Trang til internationalt videnskabeligt Samarbejde, der maa siges at ligge i selve Tiden. Det er jo netop denne Trang, som det er „Rask-Ørsted Fondet“s Opgave at formidle for Danmarks Vedkommende.

Vi kan fra vor Side fuldt og helt tilslutte os det foreliggende Lovforslag, baade hvad Forøgelsen af Raadighedsbeløbet angaar, og ogsaa med Hensyn til den Maade, hvorpaa denne Forøgelse skaffes til Veje, saaledes som det er udtrykt i § 2, ifølge hvilken den 5 pCts Statsobligation, som bliver henlagt, forøges fra 5 til 8 Mill. Kr. Vi kan endvidere slutte os til den Nyhed i Forslaget, som gaar ud paa, at man udvider Bestyrelsen for „Rask-Ørsted Fondet“ med 4 Medlemmer, idet nu ogsaa efter Forslaget Aarhus Universitets Lærerforsamling skal vælge 4 Medlemmer til denne Bestyrelse; derved forøges Antallet af Bestyrelsesmedlemmer fra 21 til 25.

Jeg skal med disse Ord paa mit Partis Vegne meget varmt anbefale Lovforslaget.

Kristen Amby: Da mit Partis Ordfører det ærede Medlem Hr. Hvidberg ikke har kunnet være til Stede her i Dag, skal jeg knytte nogle Bemærkninger til det foreliggende Lovforslag.

Videnskaben er jo efter sit Væsen international, Tanken er dog heldigvis almen, den er der ingen, der kan tage nationalt Patent paa. Derfor er det ogsaa en Nødvendighed for videnskabeligt Arbejde, at Videnskabsmænd kan udveksle deres Tanker saavel skriftligt som mundtligt med andre Landes Videnskabsmænd. Naar man ser paa, hvorledes Pengene fra Rask-Ørsted Fondet hidtil er anvendt, vil det ogsaa vise sig, at det er væsentlig til disse Formaal, Pengene er brugt, dels for at vi kan have Raad til at invitere udenlandske Videnskabsmænd til Danmark, dels for at vi kan sende danske Videnskabsmænd til Udlandet paa Studieophold og endelig, og meget væsentligt, til Tidsskrifter. Da det er saaledes her i Landet og formentlig ogsaa i adskillige andre Lande, at Videnskabsmænd ikke faar en saadan Løn, at de af den kan afholde Udgifter til Bogkøb eller til at holde de Tidsskrifter, som er nødvendige for dem, end-sige til at foretage Rejser, er det saa meget des mere nødvendigt, at der er et saadant